

Kontrollutvalget i Søndre Land kommune

Sekretariatet

Hov, 27. september 2019.

J.nr./referanse: 13-19/SL/ks

KONTROLLUTVALGET I SØNDRE LAND KOMMUNE

Björg Horn (SBL), leder

Finn Øksne (Sp), nestleder

Gerd Margot Michaelsen (Ap)

Kopi til:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Det innkalles herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 7. oktober 2019

Tid: Kl. 0900 – ca. 1500

Sted: Formannskapssalen, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på tlf. 995 77 903 eller e-post

kjetil@kontrollutvalget.no.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Innlandet Revisjon IKS deltar slik i møtet:
 - **Sak 47 – Revisjonsrapport: Horisont Miljøpark IKS**
Oppdragsansvarlig revisor Kristian Lein orienterer. Saken er satt opp til behandling kl. 0900.
 - **Sak 48 – Revisjonsrapport: Habilitet for politikere som også er ansatt**
Forvaltningsrevisor Birgitte Ulimoen Bue orienterer. Saken er satt opp til behandling kl. 1030.
 - **Sak 50 – Regnskapsrevisjon: Revisjonsstrategi for 2019-regnskapet**
Regnskapsrevisor Birgitte Ulimoen Bue orienterer. Saken er satt opp til behandling kl. 1230.

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken

Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I SØNDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I SØNDRE LAND RÅDHUS

Mandag 7. oktober 2019 kl. 0900

SAK NR. 46/2019	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 03.09.2019
SAK NR. 47/2019	REVISJONSRAPPORT SELSKAPSKONTROLL: HORISONT MILJØPARK IKS
SAK NR. 48/2019	REVISJONSRAPPORT: HABILITET FOR POLITIKERE SOM OGSÅ ER ANSATTE I KOMMUNEN
SAK NR. 49/2019	TERTIALRAPPORT 2/2019 FRA INNLANDET REVISJON IKS
SAK NR. 50/2019	REGNSKAPSREVISJON: STRATEGI FOR REVISJON KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2020
SAK NR. 51/2019	EGENEVALUERING – KONTROLLUTVALGES VIRKSOMHET VALGPERIODEN 2016-2019
SAK NR. 52/2019	PLANLEGGING AV FØRSTE MØTE I NY VALGPERIODE

Hov, 26. september 2019.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Ordfører, rådmannen og vararepresentanter til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

SAK NR. 46/2019

Søndre Land kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 03.09.2019

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.10.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 03.09.2019

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 03.09.2019 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokollen fra forrige møte legges herved frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I SØNDRE LAND KOMMUNE

Tirsdag 3. september 2019 holdt kontrollutvalget møte i Søndre Land rådhus kl. 0900 – 1530.

Som medlemmer møtte:

Björg Horn (Sbl), leder
Finn Øksne (Sp), nestleder
Gerd Margot Michaelsen (Ap)

Følgende hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Ordfører: Terje Odden (sakene 41 og 42).

Fra administrasjonen: Kommunalsjef Lokalsamfunn og stab Pål Rønningen og personalsjef Tonje Haugen Stenseth (begge møtte under sakene 41 og 42).

Sekretariatet: Kjetil Solbrækken og Ole Kristian Rogndokken,

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, varaordfører, rådmann, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med leder Björg Horn som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 38/2019

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22.08.2019

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 22.08.2019 godkjennes.
---------------------------	---

SAK NR. 39/2019

**KOMMUNEBAROMETERET 2019 – SØNDRE LAND
KOMMUNE**

Fra behandlingen:

Sekretariatet ved Ole Kristian Rogndokken presenterte
Kommunebarometeret for 2019.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Kontrollutvalget har merket seg at Søndre Land kommune er rangert som nr. 61 av landets kommuner, justert for inntektsnivå.
---------------------------	--

2. Følgende tema/områder tas med som innspill til arbeidet med og ny plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023 (utarbeides første halvår 2020):

- **Grunnskole (161. plass):**

Grunnskole kommer generelt bra ut i kommunebarometeret, en betydelig forbedring fra fjoråret (256. plass). Følgende områder er derimot verdt å merke seg:

- Frafall: Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er på 64 prosent. Dette er en nedgang fra 2018 der det lå på 66 %. Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet nasjonalt er nå på 75 prosent.

- **Barnevern (259.plass):**

Kontrollutvalget har merket seg at plasseringen er forbedret sammenlignet med 2018 der kommunen fikk en 313. plass. Etableringen av Gjøvik og Land barnevernstjeneste den 1. juni 2018 antas å ha hatt en positiv effekt.

Kontrollutvalget har merket seg følgende nøkkeltall til senere oppfølging:

- Tidlig innsats (netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innbygger 0-5 år) viser en negativ utvikling. Her kommer kommunes på en 364. plass, en betydelig forverring fra fjoråret.

Øvrige momenter vedr. barnevernet:

- Kontrollutvalget har tidligere vedtatt å følge med på utviklingen i nye Gjøvik og Land barneverntjeneste, og at det vil bli søkt samarbeid med kontrollutvalget i Gjøvik kommune og Søndre Land kommune om dette.
- Kontrollutvalget påpekte i sin uttalelse til kommunens årsregnskap for 2018 at omtalen av barnevernet i kommunens årsmelding var mangelfull. Rådmannen ble oppfordret til å se nærmere på dette ved neste årsrapportering.

- **Helse: Psykisk helsearbeid (259. plass):**

Kommunen har 1,8 årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere. Gjennomsnitt for landet er 5,1.

- **Vann, avløp og renovasjon: Vannlekkasje (334. plass):**

Andel vann som går tapt på grunn av lekkasjer er høyt – 45 %. Dette ligger over landsgjennomsnitt som er på 30 %. I hvilken grad har de høye investeringene i ledningsnettet de senere årene bidratt til reduksjon i lekkasjer?

SAK NR. 40/2019

EFFEKTIVITET I KOMMUNALE TJENESTER: ANALYSER FOR 2016-2017 (RAPPORT FRA TEKNISK BEREGNINGSUTVALG)

Fra behandlingen:

Sekretariatet ved Ole Kristian Rogndokken presenterte hovedtrekkene i rapporten.

Vedtak, enstemmig:

Kontrollutvalget har merket seg at analysen viser at Søndre Land kommune samlet har en effektivitetsscore for 2017 på 0,82. Dette indikerer at kommunen har et effektiviseringspotensial på ca. 18 %, dvs. at ressursbruken kan reduseres med ca. 18 % uten at produksjonen reduseres dersom kommunen blir like effektiv som de mest effektive kommunene innen de aktuelle tjenestene. Fordelt på sektorene viser rapporten følgende:

Sektor	Score (2017-tall)	Effektivitetspotensial
Barnehage	0,88	12 %
Grunnskole	0,70	30 %
Omsorg	0,87	13 %
Samlet	0,82	18 %

SAK NR. 41/2019

HÅNTERING AV VARSLINGSSAK

Fra behandlingen:

Møtet ble enstemmig lukket under behandlingen av saken, jf. kommunelovens § 31 nr. 2, jf. offentlighetsloven § 13 første ledd, jf. forvaltningslovens § 13.

Rådmannen, representert ved kommunalsjef Lokalsamfunn og stab Pål Rønningen og personalsjef Tonje H. Stenseth, orienterte og svarte på spørsmål omkring varslingsgruppas arbeid og vurderinger. Kontrollutvalget ble informert om rådmannens bruk av ekstern juridisk bistand i forbindelse med saken.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget tar til orientering at varslingen ikke er vurdert å være et varsel om «kritikkverdige forhold», jf. arbeidsmiljøloven § 2 A-1. Varselet er dermed ikke aktuelt

for kommunens varslingsgruppe å følge opp ved bruk av kommunens varslingsreglement.

2. Kontrollutvalget vil påpeke at selv om varselet ikke er definert som et varsel etter arbeidsmiljølovens regler, vil kommunen som arbeidsgiver uansett ha et ansvar etter loven for at arbeidsmiljøet er «fullt forsvarlig», jf. arbeidsmiljølovens § 4-1 (1). Kontrollutvalget forutsetter at rådmannen følger opp saken med nødvendige undersøkelser og dialog med partene, slik at arbeidsmiljølovens krav til arbeidsmiljøet ivaretas.

SAK NR. 42/2019

RETNINGSLINJER OG RUTINER FOR BRUK AV SOSIALE MEDIER

Fra behandlingen:

Rådmannen, representert ved kommunalsjef Lokalsamfunn og stab Pål Rønningen, orienterte og svarte på spørsmål.

Følgende retningslinjer i Søndre Land kommune ble omtalt i gjennomgangen:

- Etiske retningslinjer.
- Arbeidsgiverstrategien.
- Kommunikasjonsstrategien, inkl. pressereglement og eget reglement for sosiale medier.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget tar til kommunens reglement for sosiale medier til orientering.
2. Rådmannen oppfordres til å ta med reglementet i opplæringen av nyansatte og i folkevalgtopplæringen.

SAK NR. 43/2019

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2020

Fra behandlingen:

Fremlagt forslag til budsjett for 2020 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak, enstemmig:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Budsjett for kontrollutvalget for 2020 (ansvar 70030, tjeneste 1100) fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 1 200 000, med utgangspunkt i følgende fordeling:

	Konto	Beløp
10500	Trekkpliktige godtgjørelser	0
10801	Møtegodtgjørelse	53 000
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	0
10990	Arbeidsgiveravgift	6 000
11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur	6 000

11151	Beverting møter	3 000
11500	Kursutgifter	32 000
13709	Kjøp av tjenester fra private (sekretær)	240 000
13750	Kjøp av tjenester fra Innlandet Revisjon IKS	860 000
14290	Momskompensasjon (utgift)	60 000
17290	Momskompensasjon (inntekt)	- 60 000
	Totalt	1 200 000

SAK NR. 44/2019

OPPDRAGSAVTALE MED INNLANDET REVISJON IKS FOR 2020

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Oppdragsavtale for 2020 godkjennes under forutsetning av at kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2020. 2. Kontrollutvalget har merket seg at det lovpålagte revisjonsmandatet er utvidet i ny kommunelov til også å omfatte forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, jf. ny kommunelov § 24-9. Forslag til ny oppdragsavtale for 2020 tar hensyn til dette.
---------------------------	--

SAK NR. 45/2019

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Diverse artikler
2. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Referatsakene tas til orientering.
---------------------------	------------------------------------

Hov, 3. september 2019. _____ Björg Horn leder	RETT UTSKRIFT: Hov, 3. september 2019. <i>Kjetil Solbrækken</i> _____ Kjetil Solbrækken utvalgssekretær
---	---

NESTE MØTE

Dato:

MANDAG 7. OKTOBER 2019

Tidspunkt:

KL. 0900

Aktuelle saker:

- *Revisjonsprosjekt - selskapsrevisjon: Horisont Miljøpark IKS* (felles prosjekt i Gjøvikregionen – fem kontrollutvalg)
- *Vurdering av forundersøkelser 2019 – forvaltningsrevisjon* (sak 14/19)
- *Egenevaluering – valgperioden 2016-2019*
- *Planlegging av første møte i ny valgperiode*

Saker til senere oppfølging:

- *Kommunebarometeret 2019 – div. tema/innspill til overordnet anlyse* (KU-sak 39/19)
- *Status for vurdering av utvidet varslingsrutine* (KU-sak 28/19)
- *Internkontroll: Risikovurderinger og avviksrapportering – implementering av kvalitetssystemet* (KU-sak 27/18, oppfølging første halvår 2019)
- *Mislighetsrisiko – konkrete risikovurderinger* (KU-sak 28/18)
- *Implementering av ny personopplysningslov* (KU-sak 29/18)
- *Digitalisering* (KU-sak 11/18)
- *Tomtesalg og markedsføringsavtale* (KU-sak 02/18)
- *NAV Søndre Land: Internkontroll og tilgjengelighet for brukerne* (KU-sak 03/18)
- *Revidert tilsynsstrategi - byggesak* (KU-sak 31/17)
- *Aktuelle orienteringssaker:*
 - *Ny kommunelov og forskrift om revisjon og kontrollutvalg*
 - *Ny veileder for kontrollutvalgssekretariater*

Høst 2019 evt. 2020:

- *Oppfølging av tilsynsrapport fra 1. halvår 2018 – tjenester til psykisk utviklingshemmede* (KU-sak 58/18, følges opp høst 2019, evt. 2020)

Årlige saker:

- *Eksterne tilsynsrapporter – kartlegging – årlig sak* (KU-sak 56/17)
- *Oppfølging av politiske vedtak – årlig sak* (KU-sak 42/17)
- *Kommunebarometeret (analyse utarbeidet av Kommunal Rapport)*
- *Regnskapsrevisjon: Revisjon av beboerregnskap* (tas fortrinnsvis i samme møte som behandlingen av årsregnskapet)

Bestillinger - Innlandet Revisjon IKS:

- *Revisjonsprosjekt - selskapsrevisjon: Horisont Miljøpark IKS* (felles prosjekt i Gjøvikregionen – fem kontrollutvalg)

Møteplan 2019 for kontrollutvalget:

- Fredag 25.01.2019 kl. 0900
- Mandag 11.03. 2019 kl. 0900
- Fredag 10.05.2109 kl. 0900
- Onsdag 12.06.2019 kl. 0900
- Tirsdag 20.08.2019 kl. 0900 (i tillegg til opprinnelig møteplan)
- Tirsdag 03.09.2019 kl. 0900
- Mandag 07.10. 2019 kl. 0900
- Mandag 09.12. 2019 kl. 0900

Søndre Land kommune**REVISJONSRAPPORT SELSKAPSKONTROLL: HORIZONT MILJØPARK IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.10.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Revisjonsrapport - selskapskontroll: Horisont Miljøpark IKS
(Innlandet Revisjon IKS, rapport 18-2019)	Vedlegg 1
2. Prosjektplan for revisjonsprosjektet	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

--

SAKSOPPLYSNINGER:

På oppdrag fra kontrollutvalget har Innlandet Revisjon IKS foretatt en selskapskontroll av Horisont Miljøpark IKS med utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. Gir selskapets rutiner og praksis for utarbeiding av selvkostregnskap grunnlag for riktig fastsetting av gebyrer i kommunestyrene?
2. Ivaretas pålagt regnskapsmessig skille mellom nærings- og husholdningsavfall?
3. Ivaretas kostnadsfordelingen mellom kommunene slik at regelverket på området oppfylles?
4. Hvor effektivt drives selskapet, bl.a sett i forhold til lignende selskaper?
5. Hvordan sikrer selskapet kvaliteten og beredskapen for tjenestene?
6. Etterleves arbeidsmiljølov i datterselskapet Horisont Renovasjon AS mht arbeidsavtaler og lønnsforhold?

7. Er selskapets innføring av avgift på levering av trevirke fra private i tråd med selvkostprinsippet, og i henhold til reglene for gebyrfastsetting?
8. Er selskapets avtale om salg av trevirke til Eidsiva Energi AS inngått på markedsmessige vilkår?

Vedlagt følger revisjonsrapporten.

Utkast til rapport er blitt sendt på høring til Horisont Miljøpark IKS. Uttalelsen er vedlagt rapporten. Selskapets uttalelse knyttet til kapittel 8 i rapporten har medført noen endringer og utdypinger i dette kapitlet. Revisjonens konklusjoner er ikke endret i forhold til rapportutkastet som ble sendt til selskapet.

Etter høringen av rapporten til selskapet ble den sendt til eierkommunene for uttalelse. Høringssvar ligger vedlagt rapporten. To av kommunene svarte ikke innen fristen.

Saken legges frem til drøfting og uten forslag til vedtak.

Innlandet Revisjon IKS presenterer rapporten i møtet.

Søndre Land kommune

REVISJONSRAPPORT: REVISJONSRAPPORT: HABILITET FOR POLITIKERE SOM OGSÅ ER ANSATTE I KOMMUNEN

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.10.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Revisjonsrapport: Habilitet for politikere som også er ansatte i kommunen (Innlandet Revisjon IKS, rapport 21/2019) Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. Kommunestyret tar revisjonsrapporten til orientering, og har merket seg følgende:

- Det foreligger ingen omstendigheter knyttet til næringsrådgivers befatning med saken om utbygging av klinikkområdet (kommunestyresak 28/19) som svekker tilliten til hans upartiskhet som politiker ved behandlingen av saken i kommunestyret.

2. Med bakgrunn i saken vil kommunestyret understreke følgende:

- Medlemmer av kollegiale organer har plikt til å *vurdere sin egen habilitet*, og de skal i god tid før møter melde fra om forhold som har betydning for egen habilitet (jf. forvaltningslovens § 8).
- Ved vurdering av egen habilitet etter forvaltningslovens § 6 annet ledd («*andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til [tjenestemannens] upartiskhet*»), skal tilliten vurderes utenfra. Den folkevalgte kan anses inhabil på grunn av innbyggernes alminnelige forventning til og oppfatning av omstendighetene. At den folkevalgte selv mener at han ikke lar seg påvirke, er derfor ikke avgjørende. Det er tilstrekkelig at

omstendighetene i saken er *egnet* til å svekke tilliten.

3. Folkevalgtopplæringen bør styrkes når det gjelder opplæring i habilitetsreglene.

SAKSOPPLYSNINGER:

På oppdrag fra kontrollutvalget har Innlandet Revisjon IKS foretatt en undersøkelse rettet mot habilitet og roller. Bakgrunn for saken var en henvendelse fra flere kommunestyrerepresentanter der det ble stilt spørsmål om kommunens næringsrådgiver som også sitter i kommunestyret.

Kontrollutvalget ga i sitt møte den 20.08.2019 Innlandet Revisjon IKS følgende oppdrag:

- a) Kartlegge næringsrådgivers deltakelse i saksforberedelse knyttet til k.sak 28/19 og vurdere om kommunelovens og forvaltningslovens krav til habilitet i saksbehandlingen er fulgt.
- b) Beskrive sentrale krav og forventninger til ansatte og politikere knyttet til habilitetsvurderinger og utfordringer/problemstillinger i tilfeller der man er ansatt i sentral funksjon i administrasjonen samtidig som man er kommunestyrerepresentant.

Formålet med gjennomgangen er å bidra til at kommunestyret og kommunens øvrige innbyggere har størst mulig tillit til kommunens saksbehandling, herunder etterlevelsen av regelverket om habilitet. Formålet er også å bidra med informasjon som kan benyttes i folkevalgtopplæringen i ny valgperiode.

Innlandet Revisjon IKS har avsluttet sitt arbeid, og revisjonsrapporten følger vedlagt.

Rapporten er forelagt rådmannen til uttalelse, jf. kravene i kommunelovens § 76 nr. 6:

6. Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. Før en sak rapporteres til kommunestyret eller fylkestinget skal den ha vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse.

Rådmannens uttalelse til rapporten følger som vedlegg til rapporten (se vedlegg 1, s. 23).

Forslag til vedtak i saken er utformet i tråd med etablert praksis med oversending av rapporten til kommunestyret som en innstillingssak. Rapportens konklusjon er gjengitt i vedtaket. I tillegg er tatt inn tydeliggjøring av kravene i lovverket til vurdering av egen habilitet og forslag om å styrke folkevalgtopplæringen. Det siste er forankret delt i rapporten, og dels i tidligere signaler fra kontrollutvalget i f.m. drøfting av saken.

Innlandet Revisjon IKS presenterer rapporten i møtet.

SAK NR. 49/2019

Søndre Land kommune

TERTIALRAPPORT 2/2019 FRA INNLANDET REVISJON IKS

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.10.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tertialrapport 2/2019 fra Innlandet Revisjon IKS

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Tertialrapport 2/2019 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av inngått oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS der det er avtalt tertialvis rapportering til kontrollutvalget m.h.t. økonomi:

4.5 Økonomirapportering

Innlandet Revisjon IKS rapporterer til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8), i tillegg til en årsrapport (31/12).

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Innlandet Revisjon IKS løpende informere kontrollutvalget om forventede vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

Hensikten med rapporteringen er bl.a. å lette kontrollutvalgets arbeid med oppfølging av den vesentligste posten i kontrollutvalgets budsjett og bevisstgjøre kontrollutvalget på evt. ledige midler til gjennomføring/bestilling av forvaltningsrevisjon.

Vedlagt følger rapportering fra Innlandet Revisjon IKS for siste tertial til orientering.

Rapporten kan oppsummeres slik:

- Samlet ligger det an til et mindreforbruk/besparelse på budsjettposten på 79 timer. Dette utgjør ca. 80 000 kroner.
- Regnskapsrevisjon: Prognose 31/12 = budsjett (550 timer).
- Bestilte tjenester (forvaltningsrevisjon/selskapskontroll): Prognose pr. 31/12 viser at det ligger an til forbruk på totalt 161 timer mot budsjettet 240 timer. Differanse/besparelse 79 timer.
- Møter: Prognose 31/12 = budsjett (50 timer).

Innlandet Revisjon IKS

Lillehammer, 16.09.2019
J.nr./Referanse: 2019-784 BH

Til Kontrollutvalget i Søndre Land kommune
v/sekretariatet

Tertialrapport 2/2019

Det vises til oppdragsavtalen pkt. 4.5. Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget på samme nivå som oppdragsavtalen per 30.04., 31.08. og 31.12. Rapporten skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Nedenfor følger oversikt over ressursbruk per 31.08.2019.

	OPPDRAKS AVTALE		FORBRUK		Prognose		2019
	Timer	Pris	Timer	Pris	Timer		Pris
REGNSKAPSREVISJON							
Revisjon av årsregnskapet	400	960	254	960			
Attestasjoner og revisjonsuttalelser	120	960	47	960			
Veiledning og bistand	30	960	10	960			
SUM REGNSKAPSREVISJON	550	960	311	960	550		960
BESTILTE TJENESTER							
Bestilte mindre undersøkelser	0	1050					
Forvaltningsrevisjon	240	1050	38	1140	128		
Selskapskontroll	0	1050	26	1026	33		1028
SUM BESTILTE TJENESTER	240	1050	64	1095	161		1065
Møter i KU og KST	50	1050	20	1050	50		1050
SUM TIMER	840		395		761		

Kommentarer vedrørende regnskapsrevisjon

Det er samlet for regnskapsrevisjon ikke vesentlig avvik mellom prognose i følge oppdragsavtalen og medgåtte ressurser per 2. tertial 2019. Vi antar at tidsbruken for året samlet for regnskapsrevisjon vil holde seg innenfor rammene i oppdragsavtalen.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3 A
2670 Otta
Tlf. 61 28 90 80

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 988
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 1604 11 46927

Kommentarer vedrørende forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Prosjekt	Forbruk hittil i år			Prognose 2019			Kommentarer
	Timer	Kroner	Pris	Timer	Kroner	Pris	
10408 Forsvarlig utredning sak om eierstrategi	38	43320	1140	38	43320	1140	Prosjektet er avsluttet og rapport ble lagt fram for KU i mai.
10401 SK Horisont Miljøpark IKS 2018.	26	26403	1029	33	33718	1028	Prosjektet er gjennomført og vil rapporteres for KU i oktober. Anslått timeforbruk er nå 400 timer som fordeles mellom kommunene etter eierandel. Timeforbruket blir noe lavere enn tidligere anslått.
10426 Habilitet næringsrådgiver				90	94500	1050	Rapport legges fram for KU i oktober.
0536 Søndre Land kommune Totalt	64	69723	1095	161	171538	1065	
Oppdragsavtale bestilte tjenester				240	252000	1050	

Med hilsen

Bjørn Hagen
Daglig leder

Søndre Land kommune**REGNSKAPSREVISJON: STRATEGI FOR REVISJON AV
KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2019**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.12.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi (brev av 25.09.2019 fra Innlandet Revisjon IKS) Vedlegg 1
2. Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet (brev av 12.08.2019 fra Innlandet Revisjon IKS) Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Revisors presentasjon av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2019 tas til orientering.
2. Oppdragsansvarlig revisors vurdering av egen uavhengighet tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:**Oppsummering:**

I tråd med etablert praksis presenterer Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for inneværende år. Hensikten er å holde kontrollutvalget løpende orientert om regnskapsrevisjonens arbeid, jf. kravene i forskrift om kontrollutvalg.

I tillegg til beskrivelse av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi, presenteres også revisors egenvurdering av sin uavhengighet til kommunen /oppdraget (se vedlegg). Det siste følger av krav i lovverket om å avgi en slik erklæring.

Saken er en orienteringssak for kontrollutvalget.

Revisjonsstrategien og kontrollutvalgets rolle/ansvar:

Bakgrunnen for revisors presentasjon av revisjonsstrategien overfor kontrollutvalget er forskrift om kontrollutvalg § 6:

”Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor.”

Dersom man skal holde seg ”løpende orientert” mv. slik forskriften krever, vil kunnskap om revisors planlegging og revisjonsstrategi være viktig informasjon. Dette fremgår også av egen veileder for kontrollutvalget om det ansvaret kontrollutvalget har overfor regnskapsrevisor (utgitt av Norges Kommunerevisorforbund, 2010). I veilederen står bl.a.:

Kunnskap om revisjonens innhold

For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er kommunens ansvar.

Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor. Det vises til ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget når det gjelder engasjementsbrev fra revisor. Kontrollutvalget må gjøre seg kjent med dette brevet.

Årlig presentasjon av revisjonsstrategien er også nedfelt i kontrollutvalgets avtale med Innlandet Revisjon IKS (oppdragsavtalen). Krav og forventninger til den årlige presentasjonen er beskrevet slik i avtalens vedlegg 1:

- **Formål/resultatkrav:**
Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap er lagt opp på en betryggende måte.
- **Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi legges frem for kontrollutvalget.**
Hovedtrekkene er overordnet beskrivelse og vurdering av:
 - *Inndeling av kommunen i revisjonsområder*
 - *Risiko- og vesentlighetsvurderinger*
 - *Metodikk og angrepsvinkel*
 - *Risikofaktorer til oppfølging*
- **Strukturert orientering med muligheter for dialog med kontrollutvalget.**

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 25. september 2019
J.nr./Referanse: 2019-803/HHO

Kontrollutvalget i Søndre Land kommune

Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for 2019

1. Innledning

Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi skal forelegges kontrollutvalget, jf. oppdragsavtalen.

Vi gjennomfører revisjonen i henhold Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.09.1992 § 78, herunder Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner m.v. av 15.06.2004, God kommunal revisjonsskikk og Internasjonal Auditing and Assurance Standards Board, ISA.

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer.

Revisor skal planlegge revisjonsoppdraget slik at revisjonsarbeidet blir utført på en måleffektiv måte. Vi utarbeider overordnet revisjonsstrategi for oppdraget som er inndelt i følgende punkter:

- Inndeling av kommunen i revisjonsområder
- Risiko- og vesentlighetsvurderinger
- Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og styringen av oppdraget
- Metodikk og angrepsvinkel
- Identifiserte risikoområder som følges opp

ISA 300 gir føringer for revisors metode for og innhold til overordnet revisjonsstrategi. Strategien baserer seg på revisors risiko og vesentlighetsvurderinger ut fra tidligere erfaringer med oppdraget og årets foreløpige vurderinger. Revisjonsstrategien vil utvikles gjennom revisjonsprosessen. Endringer som får vesentlig innvirkning på revisorsutførelsen vil bli kommunisert til kontrollutvalget.

2. Inndeling av kommunen i revisjonsområder

Regnskapet deles inn i revisjonsområder. Revisjonsområdene dekker alle deler av drifts-, investerings- og balanseregnskapet samt årsberetningen.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3 A
2670 Otta
Tlf. 61 28 90 80

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 988
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 1604 11 46927

3. Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Revisjonsarbeidet er basert på en vurdering av risiko og vesentlighet i henhold til de internasjonale revisjonsstandardene. Revisors risiko og vesentlighetsvurderinger er skjønnsmessige vurderinger.

Revisors målsetting med å identifisere og anslå risikoene for vesentlig feilinformasjon i regnskapet er å danne seg grunnlag for utforming og iverksettelse av handlinger for å håndtere de anslåtte risikoene.

Med **risiko** menes risikoen for at det foreligger vesentlig feilinformasjon i regnskapet. I den overordnede revisjonsstrategien vurderes dette på overordnet nivå basert på revisors erfaringer med oppdraget, analyser, diskusjoner i revisjonsteamet og kommunikasjon med rådmannen.

Vi vurderer risikoen for vesentlig feilinformasjon, enten den skyldes misligheter eller feil, på regnskaps- og påstandsnivå, gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser, herunder enhetens interne kontroll.

Vår foreløpige vurdering av risiko for at det foreligger vesentlig feilinformasjon i regnskapet er at risikoen er **lav til middels**.

Følgende momenter er lagt til grunn:

- Kommunen er en offentlig virksomhet som drives av offentlige bevilgninger og er underlagt offentlighetsloven
- Kommunen er regel- og budsjettstyrt
- Kommunen er en relativt stor virksomhet med etablert organisering og etablerte internkontrollsystemer
- Vår erfaring med kommunen

Vesentlighet blir i rammeverk for finansiell rapportering vanligvis forklart med at **feilinformasjon**, herunder utelatelser, er å anse som **vesentlige** dersom de rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet. Skjønnsmessige vurderinger av vesentlighet foretas i lys av rådende omstendigheter og påvirkes av feilinformasjonens størrelse eller type, eller en kombinasjon av begge av forhold som vurderes som vesentlig for brukerne av regnskapet som en gruppe. Den mulige virkningen av feilinformasjon for bestemte individuelle brukere, hvis behov kan variere i stor grad, tas ikke i betraktning.

Revisor tallfester vesentligheten i planleggingsfasen. Vesentligheten revurderes etter hvert som revisjonen utføres.

Vår foreløpige vurdering av vesentlighet for regnskapet totalt sett er at grensen settes til **middels nivå**.

Følgende momenter er lagt til grunn:

- Budsjett 2019 stiller krav om innsparinger og nøktern drift og er vedtatt med netto driftsresultat som er lavere enn Fylkesmannens anbefaling på 1,75 % av driftsinntektene.
- Kommunen har rimelig god økonomistyring, men har etter 2. tertial framlagt prognoser som varsler merforbruk for drift for 2019.
- Kommunen vurderes å ha tilfredsstillende økonomisk handlefrihet. Disposisjonsfond overstiger ved inngang til 2019 godt Fylkesmannens anbefaling på 5 % av driftsinntektene.

- Lånegjeld var ved inngangen til 2019 så vidt innenfor Fylkesmannens anbefaling på 70-75 % av driftsinntektene. Kommunens lånegjeld vil øke som følge av store investeringsplaner med høy grad av lånefinansiering framover.
- Kommunens investeringsbudsjett for 2019 er stort, i hovedsak som følge av investeringer i Hovlitunet.
- Kommunen har ved inngangen til 2019 tilfredsstillende likviditet.
- Kommunen er eksponert for omtale i media.

4. Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og styringen av oppdraget

Det er avtalt i oppdragsavtalen totalt 550 timer (ekskl. møter) til regnskapsrevisjon i 2019. Regnskapsrevisjonen er fordelt på revisjon av årsregnskapet 400 timer, attestasjoner og revisjonsuttalelser 120 timer og veiledning/bistand 30 timer.

Oppdragsansvarlig revisor har ansvaret for gjennomføring av revisjonen av årsregnskapet, herunder å skrive revisjonsberetning. Oppdragsansvarlig revisor for kommunen er Heidi Holm Olafsen og medarbeider i revisjonsteamet er Bjørn Gustavsen.

Revisjonen kan deles i tre hovedfaser:

- Planleggingsfasen, tidlig høst
- Løpende revisjon gjennom året, september til februar
- Revisjon av årsregnskapet, februar til april

Lovfestet frist for revisjonsberetning er 15. april 2020. Oppdragsansvarlig revisor presenterer revisjonsarbeidet og revisjonsberetningen for kontrollutvalget.

5. Metodikk og angrepsvinkel

Revisor skal gjennomføre revisjonen i samsvar med kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk herunder de internasjonale revisjonsstandardene. For å sikre en effektiv og målrettet revisjon benytter Innlandet Revisjon IKS revisjonsverktøyet Descartes.

Testing av regnskapspåstander og tilleggsopplysninger skjer ved

- Test av kontroller
- Kontroll av transaksjoner, kontosaldoer og tilleggsopplysninger
- Analytiske kontroller

Ved test av kontroller vil vi vurdere å bygge på tester av kontroller som er utført de to foregående år.

6. Identifiserte vesentlige risikoområder

Vi har gjennom den overordnede planleggingen identifisert risikoområder som følges opp ved revisjonen av årsregnskapet. Risikoområdene omfatter både lovbestemte og andre oppgaver.

Lovbestemte oppgaver:

- Kontroll av vesentlige budsjettavvik, jf. kommuneloven § 78 med tilhørende forskrift
- Vurdere om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og forskrifter jf. kommuneloven § 78 med tilhørende forskrift.

Revisors identifiserte vesentlige risikofaktorer:

- Datasikkerhet, tilgangskontroller, endringshåndtering og sikring av data

- Årsregnskapet, avleggelse av regnskapet med noter og årsberetning
- Investeringsregnskapet, skille drift og investering
- Ubrukte lånemidler og budsjettering av investeringer
- Selvkosttjenester, beregning av selvkost og selvkostfond
- Kortsiktige fordringer, verdsettelse
- Fond, bruk og avsetning
- Anordning av inntekter og utgifter
- Beregning av byggelånsrenter
- Rapportering av kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Mislighetsrisikofaktorer:

- Ledelsens overstyring av intern kontrollen
- Svakheter i intern kontroll

Risikofaktorer vurderes løpende i revisjonsprosessen.

7. Attestasjonsoppgaver

Revisor for kommuner og fylkeskommuner har attestasjonsoppgaver knyttet til kommunens og fylkeskommunens rapportering til andre, hovedsakelig staten. Revisors attestasjonsoppgave kan være pålagt ved lov slik som kontroll og attestasjon av kompensasjonsoppgavene for merverdiavgift jf. Lov om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner § 8, eller den kan være pålagt fra rapportmottaker.

Med hilsen

Heidi Holm Olafsen
Oppdragsansvarlig revisor

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 12. august 2019
J.nr./Referanse: 2019-699/HHO

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Søndre Land kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) *ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold*
- b) *slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og*
- c) *slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.*

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3
2670 Otta
Tlf. 61 28 90 80

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 988
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 1604 11 46927

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Søndre Land kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Søndre Land kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Søndre Land kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontroloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Søndre Land kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontroloppgaver.
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Søndre Land kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Med hilsen

Heidi H. Olafsen

Heidi Holm Olafsen

Oppdragsansvarlig revisor

Søndre Land kommune

EGENEVALUERING KONTROLLUTVALGET – VALGPERIODEN 2015-2019

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.10.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgsboken, 2015

Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Etter avtale, og i tråd med anbefaling i departementets veileder om kontrollutvalg (Kontrollutvalgsboken, 2015), legges det herved opp til en egenevaluering av kontrollutvalget arbeid i valgperioden.

Saken legges frem til drøfting, uten forslag til vedtak.

Nedenfor følger utdrag fra Kontrollutvalgsboken der egenevaluering er omtalt. Her går også frem forslag til konkrete tema for evalueringen.

Evaluering

Egenevaluering

Det kan være nyttig for kontrollutvalget å jevnlig gjennomføre evaluering av eget arbeid. Målsettingen er å sørge for kontinuerlig læring og forbedring ved å fokusere på hvordan kontrollutvalget ivaretar sin kontroll- og tilsynsfunksjon.

Samhandlingen kontrollutvalget har med sekretariatet og revisjonen bør være en del av evalueringen. Evalueringen kan gjerne foregå gjennom en dialog med revisor og sekretær, dersom dette ikke er til hinder for at kontrollutvalget kan snakke åpent og ærlig om sine erfaringer. Sentrale spørsmål vil være om kontrollutvalgets forventninger blir innfridd, om saker blir forberedt tilstrekkelig og hvordan samhandlingen kan bli enda bedre.

Tema for evaluering

- Gjennomføres møtene på en effektiv og engasjerende måte?
- Er antall møter tilstrekkelig i forhold til saksmengde?
- Klarer kontrollutvalget å ivareta kontrollfunksjonen på en god måte?
- Hvordan oppfattes utvalget av andre sentrale aktører slik som kommunestyret og administrasjonen?
- Er roller og ansvarsdeling klar mellom kontrollutvalg, kommunestyret og administrasjonen?
- Hvordan fungerer samhandling med revisor?
- Hvordan fungerer samhandling med sekretariatet?

Det kan skrives et referat fra evalueringen. Dersom det identifiseres forbedringsområder, bør konkrete tiltak bli foreslått. Slik evaluering kan gjennomføres en gang i året, gjerne i forkant av utarbeidelse av årsmelding og årsplan, slik at forbedringstiltak kan integreres i utvalgets virksomhetsplan.

Evaluering av kontrollutvalgets arbeid og samhandling

Kontrollutvalget i Fredrikstad bestemte seg for å gjennomføre evalueringer av egen virksomhet med et spesielt fokus på samhandling mellom utvalget, ordføreren og administrasjonssjefen. I oppstarten fikk de ekstern prosessveiledning for å lære om hvordan slike evalueringssprosesser kan gjennomføres. I ettertid har kontrollutvalget gjennomført slike evalueringssamlinger med jevne mellomrom. På disse samlingene deltar både ordføreren og administrasjonssjefen sammen med utvalget. Møtene oppfattes som en god anledning til å diskutere hvordan kontrollutvalget kan ivareta sine kontrolloppgaver, og hvordan det kan legges til rette for god samhandling mellom utvalget, ordføreren og administrasjonssjefen. Spesielt har de fokusert på hvordan saker som ikke er planlagte, som for eksempel granskninger, skal behandles.

«Utvikling skjer ved erfaring og opplæring. Fellesmøter med andre kontrollutvalg og kontrollutvalgsledere gir nye impulser og utvikling.» (Kontrollutvalgsleder, Rindal)

En god måte å få innspill til tema i evalueringssamlinger, er gjennom erfaringsutveksling med andre kontrollutvalg. Da kan en ta opp erfaringer knyttet til arbeidet i kontrollutvalget og gi hverandre innspill til gode arbeidsformer og lignende.

Involvering av samhandlingspartnere

Det er også viktig at kontrollutvalgets samhandlingspartnere får anledning til å evaluere arbeidet til kontrollutvalget og komme med innspill til forbedringsområder. Både kommunestyret og administrasjonen kan ha verdifulle erfaringer som kan være med på å gjøre kontrollutvalgets arbeid enda bedre. Å invitere disse aktørene med på en slik evaluering kan også bidra til å synliggjøre og forankre kontrollutvalgets arbeid. Evalueringen kan gjennomføres ved at ordfører og gruppeledere og administrativ ledelse blir invitert til et møte.

Egenevaluering 2015 (valgperioden 2011-2015):

Kontrollutvalget gjennomførte en egenevaluering i 2015, i det siste møte i valgperioden 2012-2015. Da det kan ha interesse av å se hva som ble vektlagt den gangen er vedtaket i saken fra 2015 tatt inn under:

SAK NR. 37/2015

EGENEVALUERING AV KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET 2011-2015

Vedtak, enstemmig:

Med bakgrunn i gjennomført egenevaluering av valgperioden 2011-2015 har kontrollutvalget følgende innspill til forbedringsområder til drøfting i nytt kontrollutvalg/neste valgperiode:

- Profilering:
Det bør drøftes om man skal en mer aktiv rolle i forhold til markedsføring og profilering av kontrollutvalgets arbeid overfor kommunestyret. Forventinger til utvalgsleder bør drøftes, herunder behovet for saksordfører når saker fremmes fra kontrollutvalget til kommunestyret.
- Kommunikasjon:
For å styrke kommunikasjonen med ordfører og rådmann bør det vurderes om utvalgsleder og sekretær skal ta initiativ til kontakt/dialog utenfor kontrollutvalgets ordinære møter.
- Orienteringssaker fra administrasjonen:
Det bør avsette noe tid i forkant av saker der administrasjonen orienterer, slik at kontrollutvalget i større grad kan forberede seg med aktuelle spørsmål.

Søndre Land kommune**PLANLEGGING AV FØRSTE MØTE I NY
VALGPERIODE**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	07.10.2019	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:
(ingen)

Vedlagt:

FORSLAG TIL VEDTAK:

Med bakgrunn i erfaringer fra inneværende valgperiode vil kontrollutvalget gi følgende innspill i forbindelse med planlegging og gjennomføring av første møte i ny valgperiode:

- Første møte tilrettelegges som et informasjons- og opplæringsmøte der det overordnede målet er å etablere en god rolleforståelse, få god innsikt i ansvar og oppgaver og å stimulere til engasjement rundt oppgaven med kontroll av kommunen.
- Kontrollutvalgets sekretariat lager et opplegg for første møte med vekt på:
 - Rammevilkår (kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon).
 - Roller, ansvar og oppgaver.
 - Samarbeid og kommunikasjon.
 - Praktisk utvalgsarbeid og erfaringer fra forrige valgperiode.
 - Administrative rutiner, informasjon om møtgodtgjørelse mv.
- Ved skifte av utvalgsleder vurderes å invitere tidligere utvalgsleder til å orientere om sine erfaringer.
- Alle får utdelt Kontrollutvalgsboken (veileder utgitt av departementet)
- Varamedlemmer inviteres til første møte.
- Møteplan for 2020 utarbeides i samråd med utvalgsleder og fastsettes på første møte i ny valgperiode.

SAKSOPPLYSNINGER:

Bakgrunn/oppsummering:

Kontrollutvalget inviteres til å komme med innspill og synspunkter på opplegget for første møte.

Det første møtet vil primært være et opplæringsmøte er å bli kjent, samtidig som man gis god innsikt roller, ansvar og oppgaver.

For øvrig vises til forslag til vedtak i saken der målene og det praktiske opplegget for første møte i valgperioden er konkretisert.

Vurdering:

Første møte i ny valgperiode foreslås tilrettelagt som et opplæringsmøte for å sikre at alle som er valgt inn i kontrollutvalget (inkl. varamedlemmer) får god innsikt i utvalgets oppgaver og ansvar. For eventuelle "gamle" medlemmer vil dette fungere som en grei oppfrisking av kunnskap. Det overordnede målet på første møte må være å gi utvalgsmedlemmene en god rolleforståelse og lyst til å engasjere seg i kontroll med kommunens virksomhet, herunder kommunens eierskap i selskaper.

Første møte i forrige valgperiode tilrettelegges av kontrollutvalgets sekretariat i samarbeid med (ny) utvalgsleder.

Ved eventuelt skifte av utvalgsleder har erfaringer fra tidligere oppstart av valgperioder vist at det har vært vellykket å ha med tidligere utvalgsleder på deler av det første møtet for å dele sine erfaringer og gi råd/tips. Det foreslås derfor at det legges opp til dette også denne gang.

Tidligere har varamedlemmer også blitt invitert til første møte. Det har vært gode erfaring med dette, og det anbefales derfor at denne praksisen videreføres.

Introduksjon av Innlandet Revisjon IKS og fordypning innenfor tjenesteområdene regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon foreslås at blir avventet til det andre møte i valgperioden. Det betyr at også det andre møtet i valgperioden vil innebære en del opplæring, samtidig som man vil starte opp prosessen med overordnet analyse og arbeidet med å lage ny plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Sekretær gir utfyllende informasjon i møtet.